

Дружинники і самогонщики (майже за Леонідом Гайдаєм)

Ведучий рубрики **Микола МАНЬКО**, директор Державного історико-культурного заповідника Острога

В Острозькій районній газеті (тоді ще «Сталінський шлях») 1 листопада 1959 р. була опублікована стаття районного кореспондента В. Павленка «Народна дружина діє» про новомалинських дружинників. Як відомо, для підтримання громадського порядку в селах і містах були створені за вказівкою партії так звані «добровільні народні дружини» (ДНД), в які записували молодих чоловіків. Вони мали чергувати в селі згідно зі складеним графіком, охороняючи насамперед колгоспне добро, а також вгамовували місцевих бешкетників. Наводимо фрагмент цієї публікації: «Звечора до півночі на вулицях села Новомалин, особливо біля громадських місць – клубу, бібліотеки, парому ходять товариші з червоними пов'язками. На пов'язці виразно написано слово «Дружинник». Ось біля дверей клубу зчинився галас. Вириваються слова брутальної лайки. На варті громадського порядку дружинники втихомирюють тих, хто заважає культурному відпочинку хліборобів. Парубки, від яких тхне запахом сивушного перегару, на вимогу дружинників залишають клуб...

Начальник дружини, голова колгоспу «Ленінський шлях», Віктор Мельничук з колективом штабу обговорює наслідки щоденного чергування у селі. Характерна річ, що кожне порушення

громадського порядку зв'язане з вживанням порушниками самогону. Отже, щоб підтримувати належний порядок, треба вживати профілактичних заходів, потрібно вести боротьбу з самогонварінням. До того ж, самогонщики нищать багато цінної продукції – цукрових буряків тощо.

З особливим завданням на цілу ніч вирушають найбільш довідчені члени дружини – Манько Лікандр та Іванов Андрій. Їх подорож до другої години ночі не дала ніяких наслідків. І тільки згодом, в куцах над лючинським лугом, спалахнуло сяйво вогню. Туди й попрямували. На гарячому спіймалися Іван М. і Назар К. Біля них, на вогнищі, залізна бочка, вкрадена на стані тракторної бригади, з вибитим дном, щерть насипана цукровими буряками. Злочинці варили буряки для закваски. М. і К. благають простити їм, запевняють, що вперше так трапилось. Але дружинники нічого не обіцяють. Наділені повноваженнями громадськості і державної

влади, товариші Манько та Іванов чесно виконують свої обов'язки. Незважаючи на заповнення, вони, вже перед самим ранком, обслідували зарослі чагарника, знайшли п'ять самогонних апаратів, кілька бочок закваски і браги. Підвода привезла багаті трофеї до приміщення штабу народної дружини. Самогонщики одержали по заслугі. Менше трапляється тепер на вулицях п'яних, менше порушень громадського порядку.

Часто не давали звіту своїм словам колгоспниці лючинської рільничої бригади Федора О., Олімпія Г. і Ганна О. З їхніх уст при найменшій нагоді злітали слова образи на чесних колгоспників. Не шанували вони й бригадира, не зважали на його вказівки. І сюди вмішались дружинники: пояснювали, роз'яснювали «гострим» на язик, а потім влаштували їм зустріч із працівниками райвідділу міліції в місті Острозі. Нарешті допомогло. Тепер сусіди кажуть: «Хорошими жінками стали Ганна, Олімпія і Федора».

Асоціації із відомою короткометражкою Леоніда Гайдая за мотивами віршованого фейлетона Степана Олійника тих років з'являються самі собою.

Знімок у районній газеті від 1 квітня 1960 р. Кращі дружинники с. Новомалин бригадир-будівельник Олександр Жигалдо і голова колгоспної ревізійної комісії Яків Гушук